

BOSNA I HERCEGOVINA

FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

HERCEGOVAČKO NERETVANSKI KANTON

PRESUDA PRAVOSNAŽNA i IZVRŠNA

OPĆINSKI SUD U MOSTARU

07.07.2012

Broj: 58 0 Ps 037154 07 Ps

Mostar, 09.07.2010. godine

Općinski sud Mostar, sudija Rabija Tanović, u pravnoj stvari tužitelja "M. GROUP" S.p.A. V.V, 30, Modena, Italia, zastupan po punomoćniku **PRNJAVORAC Almi, advokatu** iz Tuzle, protiv tuženog „P.“ d.o.o proizvodnja, trgovina i usluge d.o.o. N., ul., N., zastupanog po punomoćniku K.Z. advokatu iz Mostara, radi isplate, vsp: 77.931,94 KM (39.845,97 EUR), nakon glavne i javne rasprave održane dana 16.06.2010. godine, u prisustvu punomoćnika tužitelja i punomoćnika tuženog, dana 09.07.2010. godine, donosi slijedeću:

P R E S U D U

Dužan je tuženi isplatiti tužitelju iznos od 39.443,96 EUR-a sa kamatom koju banke u mjestu ispunjenja plaćaju na devizne štedne uloge po viđenju u valuti ugovora (EUR), koja teče:

- na iznos od 2.154,76 EUR-a počev od 10.3.2005. god;
- na iznos od 6.357,56 EUR-a počev od 01.7.2005. god;
- na iznos od 3.482,98 EUR-a počev od 01.7.2005. god;
- na iznos od 7.652,47 EUR-a počev od 09.6.2005. god;
- na iznos od 9.286,11 EUR-a počev od 01.8.2005. god;
- na iznos od 11.226,15 EUR-a počev od 01.9.2005. godine pa sve do konačne isplate, kao i nadoknaditi mu troškove postupka u iznosu od 7.792,35 KM, sve u roku od 30 dana, pod prijetnjom prinudnjog izvršenja.

Odbija se tužbeni zahtjev tužitelja za potraživanje preko dosuđenog iznosa.

Određuje se mjera osiguranja zabrane raspolaganja tuženom novčanim sredstvima na računu kod banke, pa se nalaže Hypo Alpe Adria Banci d.d. Mostar da zabrani tuženom raspolaganje novčanim sredstvima koje ima na svom računu broj: 306 03 00000000634 kao i UniCredit Zagrebačkoj banci da zabrani tuženom raspolaganje svojim novčanim sredstvima koje ima računu koji se vodi kod te banke broj 3381702200018866 do visine potraživanja tužitelja od 77.931,94 KM odnosno 39.845,97 EUR-a sa kamatom i troškovima postupka.

Određuje se mjera osiguranja zabilježbe spora u registru privrednih društava pa se nalaže Registarском odjeljenju Općinskog suda Mostar da u Registru privrednih društava u matičnom registarskom ulošku za tuženog koji se vodi pod brojem 1-1573 izvrši zabilježbu spora po tužbi tužitelja protiv tuženog radi namirenja potraživanja od 77.931,94 KM odnosno 39.845,97 EUR-a, sa kamatama i troškovima postupka.

Određuje se mjera osiguranja zabilježbe spora u zemljišnoj knjizi pa se Zemljišno knjižnom uredu Općinskog suda Čapljina nalaže da u zemljišnoj knjizi za k.o. Gradac, u z.k. ul. broj 180. izvrši zabilježbu spora po tužbi tužitelja protiv tuženog radi potraživanja u iznosu od 77.931,94 KM odnosno 39.845,97 EUR-a sa kamatama i troškovima postupka.

O b r a z l o ž e n j e

Tužitelj u tužbi podnesenoj sudu dana 13.12.2007. godine i u toku postupka ističe da je tuženom isporučivao robu – keramičke pločice i za istu uredno ispostavljao račune koje tuženi nije plaćao niti osporavao, tako da mu po računima Marazzi duguje iznos od 45.134,44 EUR-a i po jednom računu H. iznos od 4.710,53 EUR-a, da je tužitelj opominjao tuženog na isplatu predmetnog duga, da je tuženi odgovorom na opomenu od 23.10.2006. godine u cijelosti priznao dug, nakon čega je postignut usmeni dogovor da se dug sa 49.844,97 EUR-a smanji na 35.000,00 EUR-a (bez obračunatih kamata) sa mogućnošću da tuženi dug isplati u ratama, nakon čega je tuženi uplatio jednu ratu u iznosu od 10.000,- EUR.a dana 11.01.2007. godine pa predlaže da sud nakon provedenog postupka donese presudu kojom će obavezati tuženog na isplatu neisplaćenog dijela duga u iznosu od 77.931,94 KM, odnosno 39.845,97 EUR-a sa zakonskom zateznom kamatom na pojedinačne iznose glavnog duga od dana dospelosti do dana isplate, predlažući da sud donese privremenu mjeru osiguranja zabrane raspolaganja tuženom svojim sredstvima koja se vode na račun kod Hypo Alpe Adria Banc i Uni Credit Zagrebačke banke do iznosa od 77.931,94 KM, i privremenu mjeru nalaganjem tuženom da na depozitni račun suda položi depozit u iznosu od 77.931,94 KM radi obezbjeđenja potraživanja tužitelja.

Kod postavljenog tužbenog zahtjeva tužitelj je ostao u toku cijelog postupka kao i kod predloženih mjera osiguranja koje je na ročištu za glavnu raspravu proširio na zabilježbu spora u sudskom registru za tuženog kod Općinskog suda Mostar i zabilježbe spora u zemljišnoj knjizi Općinskog suda Čapljina u z.k. ulošku broj 1...

U pismenom odgovoru na tužbu tuženi je osporio tužbeni zahtjev tužitelja, posebno u pogledu visine ističući prije svega prigovor aktivne legitimacije na strani tužitelja jer se utuženi računi odnose na drugi pravni subjekt kao i prigovor zastare potraživanja, da nije bilo razloga za tužbu jer je tuženi želio riješiti nastali problem u vezi isporučene a neprodane robe na bilo koji način kako bi stranke dogovorile pa je u cilju rješavanja problema sa društvom "S." d.o.o. Sarajevo zaključen ugovor o isporuci kompletne zalihe robe uz isplatu avansa, potvrđuje da je sa tužiteljem usmeno dogovorio da na ime ostaka

zaliha isporučene robe plati iznos od 35.000,- EUR-a u ratama, kako prednje navedeni kupac bude plaćao za isporučenu robu, pa kad je S. d.o.o. isplatio tuženom avans od 10.000 EUR-a, to je tuženi odmah isplatio tužitelju iznos od 10.000 EUR-a. Kako novi kupac "S. d.o.o." nije ispoštovao ugovor i nije platio ostalu isporučenu robu, tuženi nije mogao platiti tužitelju ostatak dogovorenog iznosa. Nadalje navodi da je sa predstavnikom C. R., g. V.L. dogovoreno da u slučaju nemogućnosti prodaje zaliha robe iz bilo kojeg razloga, da može vratiti preostalu robu prodavcu ili isporučiti drugom kupcu, da predmetni dug ne može platiti iskazujući volju da tužitelju vrati preostalu robu sa zaliha, i da je po primitku tužbe, dostavio tužitelju pismeni prijedlog nagodbe u 3 varijante radi sporazumnog rješenja spora, prigovarajući i predloženim mjerama osiguranja jer nisu ispunjeni uslovi za donošenje istih.

Na glavnoj raspravi izvedeni su dokazi predloženi od strane tužitelja i tuženog, uvidom i čitanjem i to:

Opomena za plaćanje duga:

- od 12.09.2006.
- od 12.04.2007
- odgovor tuženog od dana 23.10. 2006.godine

Računa tuženog:

- izvod iz računa Too459 od 10.6.2005. godine na iznos od 4.710,53 EUR-a na italijanskom i na bosanskom jeziku
- faktura broj E000459 od 10.3.2005. godine, na bosanskom 2 stranice i na engleskom jeziku 2 stranice (ukupno 4 stranice)
- izvod iz računa od 09.11.2007. godine na iznos od 35.134,44 EUR-a na bosanskom i engleskom jeziku
- dokaz o uplati tuženog iznosa od 10.000,00 EUR-a od 11.01.2007. godine na bosanskom i italijanskom jeziku
- faktura broj E0025359 od 31.1.2005. godine na iznos od 9.283,95 EUR-a na engleskom i na bosanskom jeziku
- faktura broj E002559 od 31.1.2005. godine, na iznos od 9.283,93 EUR-a na engleskom i bosanskom jeziku duplikat prethodnog računa
- tovarni list broj: 03911150377 od 31.1.2005. godine na italijanskom 2 stranice i prevodom na bosanski jezik - 1 stranica
- tovarni list broj 03911150377 od 11.3.2005. na italijanskom i prevedeno na bosanski jezik
- tovarni list broj 03911150377 od 03.5.2005. godine na italijanskom i bosanskom jeziku
- tovarni list 03911150377 od 01.4.2005. godine na italijanskom i bosanskom jeziku
- transportni dokument pod brojem 562908 od 31.1. 2005. godine u 1 stranici na italijanskom jeziku i na bosanskom jeziku

- transportni dokument broj 562993 od 31.1. 2005. godine na italijanskom i na bosanskom
- tovarni list CMR broj 1175233 od 31.1. 2005. godine, 1 strana na italijanskom i na bosanskom jeziku
- faktura od 22.2. 2005. godine Br. E004937 na iznos 2.154,76 EUR na engleskom i na bosanskom jeziku.
- račun od 01.3. 2005. godine E005714 bez označenog iznosa sa označenom količinom robe.
- račun od 01.3. 2005. godine broj E005714 od 01.3.2005. godine na iznos od 6.357,56 EUR-a - duplikat prethodnog računa, na engleskom i bosanskom jeziku
- transportni dokument od 01.3. 2005. godine broj 575753 na italijanskom i bosanskom jeziku, 2005. godine broj: 575588 na italijanskom i bosanskom jeziku
- faktura broj E005717 od 01.3.2007 .godine na iznos od 3.482,98 EUR-a na engleskom i bosanskom jeziku
- transportni dokument od 01.3.2005. godine broj 575679 na italijanskom i na bosanskom jeziku
- transportni dokument od 01.3.2005. godine broj 575840 na italijanskom i na bosanskom jeziku
- faktura od 10.3. 2005. godine br. E.006840 bez označenog ukupnog iznosa na engleskom i bosanskom jeziku,
- faktura broj E006840 - duplikat od 10.3. 2005. godine na iznos od 7.652,47 EUR-a na engleskom i bosanskom jeziku
- transportni dokument od 10.3. 2005. br. 580491 na italijanskom i bosanskom jeziku
- transportni dokument od 10.3.2005. godine broj 580668 na italijanskom i na bosanskom jeziku
- transportni dokument od 10.3. 2005. godine broj 580700 na italijanskom i na bosanskom jeziku
- račun sa duplikatom broj E009272 od 01.4.2005. godine na ukupan iznos od 9.286,11 EUR-a sa duplikatom na engleskom i bosanskom jeziku
- transportni dokument od 01.4. 2005. broj 589756 na talijanskom i bosanskom jeziku
- transportni dokument od 01.4.2005. godine 589862 na talijanskom i bosanskom jeziku
- transportni dokument od 01.4.2005. godine broj 589897 na talijanskom i bosanskom jeziku
- faktura od 03.5. 2005. godine broj E012844 na iznos od 11.226,15 EUR-a na engleskom i bosanskom jeziku

- transportni dokument od 03.5. 2005. godine broj 604027 na italijanskom i na bosanskom jeziku
- transportni dokument od 03.5.2005. godine broj 604105 na italijanskom i na bosanskom jeziku
- transportni dokument od 03.5.2005. godine broj 604185 na italijanskom i na bosanskom jeziku
- dopis tužitelja od **27.10.2005.** godine u kome se traži plaćanje računa po prizatom dugu od 20.10.2005. godine na italijanskom i BiH jeziku
- dopis tužitelja od 17.01.2006. godine,
- dopis tuženog tužitelju od 03.5. 2004. godine,
- dopis tuženog od 21.1.2005. godine tužitelju
- dopis tuženog tužitelju od 22.12.2005. godine
- dopis tuženog tužitelju bez označenog datuma,
- dopis tužitelja upućen tuženom od 31.3. 2006. godine,
- izvod iz sudskog registra za tuženog od 04.12. 2006. sa rješenjem o upisu promjena podataka o subjektu upisa broj Tt.-O-101/06 od 02.3.2006. godine
- odgovor tuženog P. d.o.o.a od 23. 10. 2006. na opomenu tužioca,
- izvod iz istorijata udruženog kapitala M. GROUP Privredna Komora Modena od 17.11. 2005. godine na italijanskom i bosanskom jeziku
- izvod iz istorijata udruženog kapitala M. sadržaj od strane 4 – do 192. na italijanskom i na bosanskom jeziku
- izvod iz istorijata udruženog kapitala M. sa brojem protokola BO 2000-13746 i brojem registra 33948 na italijanskom i na bosanskom jeziku
- izvod iz istorijata udruženog kapitala od 24.6.2008. godine registar preduzeća službeni arhiv, na italijanskom i bosanskom jeziku
- izvod iz istorijata privredne komore sa ispravkama konstitutivnog akta nakon stapanja od 31.12.2005. godine na italijanskom i bosanskom jeziku,
- ugovor o poslovnoj suradnji zaključen između tuženog i S. d.o.o. Sarajevo zaključen dana 08.12. 2006. godine,
- tužba tuženog sa potvrdom prijema dokumenta ovoga suda broj 5 80 Ps 030603 07 Ps. od 18.9.2007. godine,
- zapisnik ovoga suda isti broj od 13.11. 2009. godine,
- prijedlog nagodbe tuženika upućen tužitelju od 20.10.2009. godine,
- prijedlog nagodbe tuženog od 03.4. 2008. godine,
- obavijest za plaćanje od 27.12. 2006.
- obavijest za plaćanje od 10.1. 2007. godine,
- te saslušan zakonski zastupnik tuženog K. D. i u svojstvu svjedoka bivši direktor tuženog K. C.da na okolnost poslovanja sa tužiteljem, ugovaranja posla, i plaćanja robe i dogovora između parničnih stranaka.

Ocjenom izvedenih dokaza kako pojedinačno tako i u njihovoj međusobnoj vezi u skladu sa čl. 8. ZPP-a (Sl. novine Federacije Bosne i Hercegovine broj 53/03, 73/05, i 19/06 u daljem tekstu: ZPP), sud je odlučio kao u dispozitivu ove presude iz slijedećih razloga:

Među parničnim strankama sporan je osnov i visina tužbenog zahtjeva kao i prigovor aktivne legitimacije na strani tužitelja i prigovor zastare potraživanja.

Prigovor tuženog aktivnoj legitimaciji tužitelja djelimično je osnovan.

Uvidom u račune tužitelja na kojima temelji svoj tužbeni zahtjev sud je utvrdio da je sve račune, izuzev računa E 000459 od 10.3.2005. godine izdalo društvo Cheramice Ragno S.P.A. iz Modene Italija, i da su svi ispostavljeni u periodu 31.01.2005. do 03.5.2005. godine.

Uvidom u originalni izvod iz registra preduzeća Službenog arhiva Privredne komore Modena, za regiju Emilija broj NOV/2710/2008/EMO 0053 od 24.6.2008. godine kao i njegov prevod na bosanski jezik, preveden po sudskom tumaču za talijanski jezik za područje Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine M.B., konkretno u str. 190. sud je utvrdio da je dana 02.01. 2006. godine u ovaj registar upisano spajanje društva C. R. sa tužiteljem Marazzi Group S.P.A. sa nastupanjem pravnih posljedica spajanja počev od 31.12.2005. godine u 23,59 sati, na osnovu odluke o spajanju od 30.06.2005. godine.

S obzirom na činjenicu da je odluka o spajanju društva Cheramice Ragno s tužiteljem donesena 30.06.2005. godine a svi računi ispostavljeni do 03.05.2005. godine, to je van svake sumnje da je tužitelj aktivno legitimisan u ovoj pravnoj stvari za potraživanje po računima ispostavljenim od preduzeća C. R., što je uostalom priznao i sam tuženi na način što je po računu br. E.002559 od 31.01. 2005. godine koji glasi na iznos od 9.283,93 EUR-a ispostavljenom od strane C. R., na račun tužitelja uplatio iznos od 10.000,- EUR-a dana 11.01.2007. godine. Prednju činjenicu sud je utvrdio uvidom u dokaz o uplati UnicCredit Banke D Impresa iz Verone od 11.01.2007. godine na italijanskom jeziku, preveden na bosanski jezik po sudskom tumaču M.B.. Iz prednje uplatnice je vidljivo da se od uplaćenog iznosa odbijaju troškovi provizije usluga od 2,5 EUR-a, tako da je tuženi ovom uplatom na ime duga tužitelja isplatio iznos od 9.996,50 EUR-a. Ova uplata među strankama nije sporna, a tužitelj je priznao u iznosu od 10.000,00 EUR-a.

Da je tuženi faktički priznao aktivnu legitimaciju tužitelja govore i navodi tuženog iz odgovora na tužbu i ostalih podnesaka kao i navodi zakonskog zastupnika tužitelja i svjedoka Krešić Cvjetka, istaknuti na glavnoj raspravi izjavljujući da su sa tužiteljem konkretno sa V.L. pregovarali više puta u vezi isplate navedenog duga.

Pored računa C. R., tužitelj potražuje i isplatu duga po jednom računu preduzeća H., S.p.A. Modena, broj E 000459 od 10.3.2005. godine na iznos od 4.710,53 EUR-a. Kod činjenice da je tuženi u završnoj riječi ponovio prigovor aktivne legitimacije, posebno u odnosu na prednje citirani račun, tužitelj je morao dokazati svoju aktivnu legitimaciju i u odnosu na potraživanje po ovom računu, što tužitelj nije učinio, niti je u tom pogledu

predlagao bilo kakve dokaze, zbog čega je sud odbio tužbeni zahtjev tužitelja za iznos od 4.710,53 EUR-a po računu broj 000459 od 10.3.2005. godine jer tužitelj nije aktivno legitimisan da potražuje dug po računu ispostavljenom od preduzeća H. S.p.A. Modena.

Prigovor tužeoog zastari potraživanja neosnovan je u potpunosti.

Kao što je već istaknuto, svi računi na kojima tužitelj temelji tužbeni zahtjev ispostavljeni su počev od 31.01.2005. godine s rokom plaćanja od 120 dana od dana ispostavljanja, koji je, dakle, dospio za naplatu 01.6.2005. godine, a posljednji račun ispostavljen je 03.05.2005. godine, također, sa rokom plaćanja od 120 dana, s tim što je datum nastanka dužničko-povjerilačkog odnosa po nekim računima u roku od 90 dana.

Kako je najstariji račun dospio za naplatu 01.06.2005. godine, a tužba sudu podnesena 13.12.2007. godine to potraživanje tužitelja nije zastarjelo ni u najmanjem dijelu. Naime, predmetno potraživanje, kako se radi o potraživanju na osnovu ugovora o prometu robe i usluga, u skladu sa čl. 374. ZOO-a, zastarijeva u roku od 3 godine.

Iz cjelokupne dokumentacije u spisu, naročito transportnih dokumenata i predmetnih računa, prepiske tužitelja i tuženog kao i izjava zakonskog zastupnika tuženog i svjedoka Krešić Cvjetka, sud je utvrdio da je tuženi duže vrijeme, naručivao od tužitelja određenu robu u količinama navedenim u računima i transportnim listama, da mu je tužitelj naručenu robu i isporučio i za isporučenu robu ispostavio predmetne račune. Dakle, iz stanja spisa nedvojbeno proizilazi da su tužitelj i tuženi po predmetu ovog spora, bili u poslovnom odnosu po osnovu ugovora o kupoprodaji pa je sud pravni osnov tužbenog zahtjeva razmatrao u okviru odredbi člana 454 do 551. Zakona o obligacionim odnosima (Sl. list R Bosne i Hercegovine br. 2/92, 13/93, 13/94 i Sl. novine Federacije Bosne i Hercegovine br. 29/03, u daljem tekstu: ZOO), a tužitelj se samim izborom suda po principu "Oui eligit iudicem eligit ius", opredjelio za primjenu propisa Bosne i Hercegovine, pa je suvišno tužiteljevo "pristajanje" na primjenu prava Bosne i Hercegovine, kako je to posebno istakao u završnom izlagnaju.

Zakonski zastupnik – direktor tuženog, kao i svjedok K. C., koji su suosnivači i vlasnici društva tuženog, saglasnu su izjavili da poslovne odnose s tužiteljem odnosno, preduzećem C. R. imaju još od 1998. godine na način da im je tužitelj isporučivao keramičke pločice koje je on plaćao sa zakašnjenjem i do 200 dana, ali to nikada nije bio problem, pa je saradnja trajala sve do 2005. godine kada je prestao naručivati robu od tužitelja, jer je na lageru imao velike količine robe, a prodaja nije išla dobro. Naglasili su da su uz keramičke pločice od tužitelja naručivali i keramičke bordure koje su jako skupe, ali su se na narudžbu istih odlučili iz razloga što su sa tužiteljem postigli dogovor da iste mogu vratiti ako prodaja ne bude išla dobro.

Dogodilo se upravo to da je početkom 2006. godine stala prodaja, pa se pismeno obraćao tužitelju (iskaz z.z.) i to 27. 12.2006. godine, a onda 10.01.2007. godine sa zahtjevom za povrat robe, što je činio i usmeno više puta, što mu je V.L., zakonski zastupnik tužitelja prvobitno bio obećao početkom 2006. godine kada je sa K. D. dolazio

u Neum i da mu se nakon toga nije javljao. Kako tužitelj nije pristao na povrat robe, tuženi je s kupcem "S." d.o.o. Sarajevo dogovorio prodaju robe koju je imao na lageru, ali novi kupac nije ispoštovao ugovor pa nije mogao isplatiti dug tužitelju. Nakon dogovora sa S. d.o.o." navodi da je išao u Italiju kod tužitelja sa predstavnikom novog kupca iz Sarajeva kojom su prilikom predložili tužitelju da firma "S." D.o.o. Sarajevo preuzme svu robu koja se nalazila u skladištu tuženog, da nastavi saradnju s tužiteljem "kao i to da dosadašnji dug tuženog tužitelju isplati "S." d.o.o.' a ne tuženi, na što tužitelj nije pristao.

Prema iskazu direktora tuženog, u svom skladištu ima robe isporučene od strane tužitelja u vrijednosti od oko 70 - 80.000,- KM, dok je svjedok Cvjetko Krešić izjavio da imaju na zalihima robe tužitelja u vrijednosti oko 75.000,- KM (oko 15.000 KM keramičkih bordura i oko 55 - 60.000 pločica) te **da niko i nikad nije osporavao taj dug**, ali su se nadali da će ovaj problem riješiti dogovorom, što nisu uspjeli.

Iz oba iskaza proizilazi da tužitelj u razgovorima sa tuženim vođenim 2006. i 2007. godine nije pristao da mu tuženi vrati robu koju nije uspio prodati.

Uvidom u svaki pojedinačni račun tužitelja preveden na službeni jezik suda, na kojima temelji svoje potraživanje, sud je utvrdio da je u svakom računu unesena klauzula " mi zadržavamo vlasništvo i imovinska pravo nad isporučenom robom do potpuno izmirenog plaćanja" što nedvojbeno upućuje na to da su tačne izjave tužitelja da su prilikom ugovaranja posla dogovorili povrat robe koja se ne bude mogla prodati, kako je to predviđeno članom 540. st. 1. ZOO-a koja glasi: Prodavac određene pokretne stvari može posebnom odredbom ugovora zadržati pravo raspolaganja odnosno pravo vlasništva poslije predaje stvari kupcu, sve dok kupac ne isplati cijenu u potpunosti (Pactum reservati dominii). Međutim stavom 4.ovog člana propisano je da se zadržavanje prava raspolagnaja ne može ugovoriti kod prodaje pokretnih stvari **između društveno pravnih lica**, osim ako je zakonom drukčije ugovoreno.

Prema odluci Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine objavljenoj u Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine br. 41/08 od 07.7.2008. godine odrednicu društveno pravno lice treba tumačiti i primjenjivati kao odrednicu "pravno lice", pa je u konkretnom, bez uticaja kakva je struktura kapitala ugovornih strana.

Dakle, zakonska norma člana 540. st. 4. ZOO-a koja zabranjuje ugovaranje zadržavanja prava raspolaganja kod prodaje pokretnih stvari između pravnih lica imperativnog je karaktera (*ius cogens*), zbog čega ugovaranje suprotno ovoj odredbi nema pravni učinak, što je i stav sudske prakse (Vs, II Rev. 49/87 od 22.12.1988. godine PSP-45/73).

Imajući u vidu prednje navedeno, ugovaranje prodaje sa zadržavanjem prava raspolaganja odnosno prava vlasništva između partičnih stranaka nema nikakvo pravno dejstvo.

Prema računima C. R. S.p.A. čiji je prvi sljednik tužitelj, tuženi duguje tužitelju po računu broj 002559 od 31.01.2005. godine iznos od 9.283,93 EUR-a, po računu 00493

od 22.2.2005. godine iznos od 2.154,76 EUR-a, po računu broj 005714 od 01.03.2005. godine iznos od 6.357,56 EUR-a, po računu broj 005717 od 01.3.2005. godine iznos od 3.482,98 EUR-a po računu E006840 od 10.3.2005. godine iznos od 7.652,47 EUR-a, po računu E009272 od 01.4.2005. godine iznos od 9.286,11 EUR-a i po računu E012844 od 03.05.2005. godine iznos od 11.226,15 EUR-a čiji zbir ukupno iznosi 49.443,96 EUR-a a ne 45.134,44 KM EUR-a kako to tužitelj navodi u tužbenom zahtjevu.

Kada se od tog iznos odbije uplata tužitelja od 11.01.2007. godine (po računu 002559 od 31.01.2005. koji glasi na iznos od 9.283,93 EUR-a) na iznos od 10.000,- EUR-a u kojem iznosu je priznaje tužitelj, dobije se iznos duga od 39.443,96 EUR-a, koliko je sud dosudio tužitelju po predmetnom tužbenom zahtjevu, na osnovu čl. 17. st. 1. čl. 262. st. 1. čl. 454. st. 1. i čl. 516. st. 1. ZOO-a.

Za napomenuti je da tuženi u toku postupka nije osporavao isporuku i prijem robe, a da ju je tuženi zaprimio potvrđuju transportni listovi i dokazi o carinjenju robe CMR isprave priloženi uz svaki račun.

Na prednju odluku suda ne utiču prigovori tuženog da je tužbeni zahtjev tužitelja neuređan u pogledu visine, da tuženi ni jednim valjanim dokazom nije dokazao visinu svog potraživanja, kao ni prigovor tuženog valjanosti dokaza tužitelja pod brojem 32, 32/1, 33/1 i 33/3 jer nisu dostavljeni u originalu, a direktor tuženog i svjedok K. C.su osporili ove dokaze jer su im nepoznati iz razloga što tužitelj svojim tužbenim zahtjevom potražuje isplatu određenog duga po precizno navedenim računima koje je dostavio sudu i suprotnoj stranci, a tuženi u toku cijelog postupka nije prigovorio niti jednom od tih računa ni u kojem pogledu, niti je isticao da je koji od tih računa platio, izuzev računa br. 002559 od 31.01.2005. godine. Sud je visinu potraživanja tužitelja utvrdio sabiranjem iznosa iz priloženih neplaćenih računa i našao da tuženi nije platio tužitelju iznos od 39.443,96 EUR-a.

Ako je tuženi sumnjao u visinu potraživanja tužitelja i smatrao da je tužitelj neuredno i nejasno postavio tužbeni zahtjev, mogao je predložiti da visinu duga utvrdi stručno lice – vještak finansijske struke, što tuženi nije učinio.

Kako iznos računa izražen u EUR valuti nije preračunat u KM, sud je obavezao tuženog da dug isplati u EUR-ima, jer je odnos tužitelja i tuženog baziran na toj valuti, zbog čega sud nije prihvatio prijedlog tužitelja za isplatu duga u KM, pa je tuženog obavezao na isplatu kamate na pojedinačne iznose glavnog duga po stopi koju banke u mjestu ispunjenja plaćaju na devizne štedne uloge po viđenju u valuti ugovora (EUR) u skladu sa čl. 320. ZOO-a.

Odluku o troškovima parničnog postupka sud je donio na osnovu čl. 386. st. 1. Zakona o parničnom postupku i dosudio tužitelju troškove u iznosu od 7.792,35 KM, a sastoje se od nagrade za sastav tužbe u iznosu od 696,74 KM (neto plaća za 12/07); nagrade za zastupanje na pripremnom ročištu u iznosu od 793,11 KM (prosječna neto plaća za 11/09); nagrade za zastupanje na ročištu za glavnu raspravu u iznosu od 803,00 KM (koliko je tražio tužitelj, u skladu sa čl. 2. ZPP-a, inače mu pripada 809,05 KM, koliko

iznosi prosječna neto plaća za 3/010, što je zadnji poznati podatak o prosjeku plaće) i za zastupanje na nastavku ročišta za glavnu raspravu u iznosu od 404,50 KM (50%), nagrada za utrošeno vrijeme u iznosu od 1.440,00 KM (3 x 8 sati = 24 sata x 2 x 10 x 3 KM), troškove prevoza na relaciji Tuzla – Mostar – Tuzla, za tri dolaska u iznosu od 966,00 KM (480 km x 3 x 0,672), naknade na ime tri dnevnicu u iznosu od 144,00 KM (3 x 48,00 KM, propisana dnevnicu za područje Federacije Bosne i Hercegovine), takse na tužbu u iznosu od 1.000,- KM, taksu na presudu u iznosu od 900,00 KM i troškova prevođenja u iznosu od 645,00 KM.

Sud nije priznao tužitelju nagradu za sastav podneska od 26.07.2008. godine i 24.07.2008. godine iz razloga što isti nisu bili neophodni za vođenje ovog postupka, jer je navode iz ovih podnesaka tužitelj mogao iznijeti na pripremnom ročištu što je i učinio, niti dnevnicu u visini traženoj od punomoćnika tužitelja jer je Odlukom Vlade Federacije Bosne i Hercegovine objavljenoj u Sl. novinama Federacije Bosne i Hercegovine br. 2/09 i 4/10 visina dnevnice određena u iznosu od 48,00 KM.

Na osnovu člana 269. i 271. ZPP-a, sud je usvojio prijedlog tužitelja za određivanje mjera osiguranja zabrane raspolaganja tuženom novčanim sredstvima koja ima na svojom računima broj 3060300000000634 kod Hypo Alpe Adria banke d.d. Mostar i na računu broj 3381702200018866 kod UniCredit bank d.d. Mostar, jer je sud van svake sumnje, u toku postupka utvrdio da je osnovano potraživanje tužitelja u iznosu od 39.443,96 KM, a vrlo je vjerovatno da bi tuženi bez određene mjere osiguranja mogao spriječiti ili znatno otežati ostvarenje potraživanja tužitelja, jer je cjelokupno potraživanje tužitelja dospjelo za naplatu prije 5 godina a tuženi je na ime svog duga izvršio samo jednu uplatu prije tri godine iz čega je vidljivo da tuženi ne namjerava dobrovoljno platiti dug tužitelju.

S obzirom na činjenicu da su zakonski zastupnik tuženog koji je jedan od osnivača društva tuženog koji u kapitalu društva nominalnog iznosa 583.275,52 KM ima udio od 42,30% kao i drugi suosnivač K. C. sa udjelom od 57,70% izjavili da društvo ne radi odnosno "zatvorili smo radnju od 31.12.2006. godine", što znači da tuženi ne ostvaruje prihode, pa je vrlo upitno da li tuženi ima na svojim računima sredstava za obezbjeđenje predmetnog potraživanja tužitelja zbog čega, je odredio i mjeru zabilježbe spora u Registru privrednih društava Općinskog suda Mostar u koji je upisan tuženi pod brojem 1-1573, kao i u zemljišnim knjigama Općinskog suda Čapljina u ZK uložku br. 180 k.o. G., politička Općina N., u koje su upisane nekretnine na kojima tuženi ima pravo vlasništva sa dijelom 1/1.

Sud je odredio mjeru osiguranja zabilježbe spora u Registru privrednih društava Općinskog suda Mostar, u registarski uložak br. 1.1573, iz razloga što je vrlo vjerovatno da se tužiteljevo potraživanje ne može obezbjeđiti samo zabilježbom spora u zemljišnoj knjizi jer je iz ZK izvatka Općinskog suda Čapljina, nar br. 3136/06 za ZK ul. broj 180 k.o. Gradac vidljivo da je na nekretninama tuženog čija je vrijednost 2006. godine procjenjena na iznos od 335.437,70 KM zasnovano založno pravo u korist Zagrebačke

banke radi obezbjeđenja potraživanja iste u iznosu od 285.089,00 KM plus potraživanje od 120.000,00 KM.

Sud je po prijedlogu tužitelja podneskom na ročištu za glavnu raspravu odredio predložene mjere osiguranja, uprkos protivljenju tuženog koji smatra da je tužitelj ovaj prijedlog morao istaći najkasnije u toku dokaznog postupka kako bi se tuženi mogao izjasniti na isti, iz razloga što je čl. 276. st. 1. ZPP-a propisano da se mjera osiguranja može predložiti sve dok izvršenje ne bude provedeno, a tuženi je imao mogućnost da se u cijelosti izjasni na predloženu mjeru osiguranja jer je pored prigovora da tužitelj u završnoj riječi nije mogao predlagati mjeru osiguranja mogao istaći i ostale prigovore, a on to nije učinio.

O predloženim privremenim mjerama osiguranja sud nije ni odlučivao jer su iste postale bespredmetne s obzirom na protek rokova u kojima su se one mogle donijeti kako je to **određeno** članom 278. ZPP-a.

PRAVNA POUKA

Protiv ove Presude dopuštena je žalba Kantonalnom sudu u Mostaru u roku od 30 dana od dana dostavljanja presude za tužitelja, a za tuženog od dana donošenja presude. Žalba se podnosi putem ovog suda, u dovoljnom broju primjeraka za sud i suprotnu stranu.

S U D I J A

Rabija Tanović